

SÄKERHETS DATABLAD

Friendly Whiteboard Cleaner

Utgivningsdatum: 2012-01-01

Omarbetat: 2016-02-29 Version nr 2

Ersätter: 2013-11-19 Version nr 1

Avsnitt 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning: Friendly Whiteboard Cleaner

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från: Rengöringsmedel Whiteboard tavlor.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad:

Leverantör:

Ballograf AB
Klangfärgsgatan 6
426 52 Västra Frölunda
Telefon: 031-7691440
E-post: info@ballograf.se
www.ballograf.se
Kontaktperson: Patryk Castro

Tillverkare:

Rosinco AB
Industrivägen 15
682 33 Filipstad
Telefon: 0590-15280
www.rosinco.com

1.4 Telefonnummer för nödsituationer:

Giftinformationscentralen (akut): 112

Giftinformationscentralen (ej akut): 08-33 12 31

Avsnitt 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Enligt CLP EG nr 1272/2008:

Flam.Liq.2; H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga

2.2 Märkningsuppgifter

Fara

Faroangivelser:

H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga

Skyddsangivelser

P101 Ha förpackningen eller etiketten till hands om du måste söka läkarvård.

P102 Förvaras oåtkomligt för barn.

P210 Får inte utsättas för värme, heta ytor, gnistor, öppna lågor och andra antändningskällor. Rökning

förbjuden.

P233 Behållaren skall vara väl tillsluten.

P501 Innehållet/behållaren lämnas till godkänd avfallsanläggning i enlighet med lokala/regionala/nationella bestämmelser.

Övrig märkning: Kännbar "Taktill" varningsmärkning.

2.3 Andra faror

Inga kända.

Avsnitt 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.1 Ämnen: -

3.2 Blandning: Vattenbaserad rengöringsvätska innehållande nedan komponenter med farliga egenskaper:

Komponent	CAS-nr EG-nr Reg-nr	Halt %	Faroklass/ farokategori CLP	Faroangivelse
Etanol	64-17-5 200-578-6 01-2119457610-43-xxxx	35-40	Flam.Liq.2	H225
Ättiksyra	64-19-7 200-580-7 01-2119475328-30-xxxx	1-1,5	Flam.Liq.3 Skin Corr 1A	H226 H314

Förteckning över faroangivelser i avsnitt 16.

Innehåller inga fosfater, tensider eller andra ämnen som behöver anges enligt förordning om tvätt- och rengöringsmedel EG-nr 648/2004.

Avsnitt 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Om möjligt, visa detta säkerhetsdatablad eller etikett till medicinsk personal.

Inandning: Frisk luft och vila. Om besvär kvarstår, kontakta läkare.

Hudkontakt: Tag genast av nedstänkta kläder och tvätta huden med tvål och vatten.

Ögonkontakt: Skölj med tempererat vatten under flera minuter. Avlägsna eventuella kontaktlinser om möjligt. Kontakta läkare om besvär kvarstår.

Förtäring: Drick ett par glas vatten eller mjölk om personen är vid medvetande. Kontakta läkare om besvär uppstår.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Inandning av höga koncentrationer etanolångor ger i första hand slemhinneirritation.

Förtäring verkar berusande, ger försämrade reaktioner, yrsel, illamående, samt nedsatt medvetandegrad i stora mängder. Verkar uttorkande på huden. Irriterar ögonen.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Behandla symptomatiskt.

Avsnitt 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Lämpligt släckmedel: Släck med vattenspray, pulver, koldioxid eller alkoholresistent skum.

Olämpligt släckmedel: Vatten i sluten stråle.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Mycket brandfarlig, ångor kan bilda explosiva blandningar med luft. Ångor är tyngre än luft och kan spridas längs marken.

Vid brand kan farliga förbränningsprodukter såsom koldioxid och kolmonoxid bildas.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Behållare i närheten av brand bör flyttas eller kylas med vatten. Avlägsna om möjligt behållarna från riskområdet.

Använd andningsapparat och lämpliga skyddskläder vid brandbekämpning.

Avsnitt 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Avlägsna alla antändningskällor och vidta åtgärder mot statisk elektricitet. Undvik inandning av ångor samt kontakt med hud och ögon. Sörj för god ventilation. Personlig skyddsutrustning, se avsnitt 8.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Förhindra utsläpp till avlopp och vattendrag. Vid större spill, kontakta räddningstjänsten.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Mindre spill kan torkas upp med trasa eller liknade som sedan sköljs ur. Större spill vallas in med inert material (t.ex. sand, jord, vermikulit) och samlas upp i väl tillslutna, märkta behållare. Rengör ytan med vatten.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt: Hantering och lagring avsnitt 7, Personlig skyddsutrustning avsnitt 8, Avfallshantering avsnitt 13.

Avsnitt 7: Hantering och lagring

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Hantera produkten avskilt från antändningskällor och värme. Vidta åtgärder mot statisk elektricitet. Använd endast gnistsäkra verktyg. Iaktta god yrkeshygien. Tvätta händer före och efter användning. Ät eller drick ingenting vid hantering av kemikalier. Rökning förbjuden.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Förvaras i enlighet med gällande bestämmelser för brandfarliga varor. Förvaras i väl tillsluten förpackning på torr, välventilerad plats avskilt från antändningskällor, värme och direkt solljus. Förvaras i originalförpackning.

7.3 Specifik slutanvändning: Rengöringsmedel för Whiteboard tavlor.

Avsnitt 8: Begränsning av exponeringen / personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

Hygieniska gränsvärden (enl. AFS 2011:18)	NGV		TGV		KTV		Anm
	ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³	
Etanol	500	1000	-	-	1000	1900	
Ättiksyra	5	13	-	-	10	25	

Etanol	
DNEL/DMEL (Industri)	
Akut – lokala effekter, inandningen	1 900 mg/m ³
Långvarigt – systemiska effekter, dermal	343 mg/kg kroppsvikt/dag
Långvarigt – systemiska effekter, inandningen	950 mg/m ³
DNEL/DMEL (Konsument)	
Akut – lokala effekter, inandningen	950 mg/m ³
Långvarigt – systemiska effekter, dermal	87 mg/kg kroppsvikt/dag
Långvarigt – systemiska effekter, inandningen	114 mg/m ³
Långvarigt – systemiska effekter, dermal	206 mg/kg kroppsvikt/dag
PNEC	
PNEC aqua (sötvatten)	0,96 mg/l
PNEC aqua (havsvatten)	0,79 mg/l
PNEC aqua (intermittent, sötvatten)	2,75 mg/l
PNEC sediment (sötvatten)	3,6 mg/kg dwt
PNEC jord	0,63 mg/kg dwt

8.2 Begränsning av exponeringen:

Sörj för god ventilation där produkten används. Gränsvärden skall ej överskridas och risken för inandning av ångor/aerosolpartiklar skall minimeras. Möjlighet till snabb och riklig ögonspolning i anslutning till arbetsplatsen. Tillämpa god yrkeshygien.

Individuella skyddsåtgärder, t ex personlig skyddsutrustning

Ögon/ansiktsskydd: Krävs normalt inte. Vid risk för stänk använd skyddsglasögon.

Hudskydd: handskydd, annat skydd: Krävs normalt inte. Vid långvarig och upprepad exponering använd skyddshandskar.

Andningsskydd: Krävs inte vid normal hantering. Vid höga koncentrationer av ångor använd andningsskydd med filtertyp A.

Begränsning av miljöexponeringen: Se avsnitt 6 och 7.

Avsnitt 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Egenskaper är för produkt om inte annat anges.

a) Utseende: Färglös vätska

- b) Lukt: Stickande lukt
- c) Lukttröskel: ingen information
- d) pH-värde: ingen information
- e) Smältpunkt/frys punkt: -117,3/- (för etanol)
- f) Initial kokpunkt och kokpunktsintervall: 86°C
- g) Flampunkt: 20 °C (closed cup)
- h) Avdunstningshastighet: ingen information
- i) Brandfarlighet (fast ämne, gas): Ej tillämpligt
- j) Övre/undre antändningstemperatur, explosionsgräns: 3,3-19% (för etanol)
- k) Ångtryck: 5,9 kPa(för etanol)
- l) Ångdensitet: 1,59 (för etanol)
- m) Relativ densitet: 789 kg/m³ (för etanol)
- n) Löslighet i vatten 20°C: löslig
- o) Fördelningskoefficient n-oktanol/vatten: Log Pow -0,32 (för etanol)
- p) Självantändningstemperatur: ingen information
- q) Sönderdelningstemperatur: ingen information
- r) Viskositet dynamisk i mPas och kinematisk i flödestid (s) inkl. mättemperatur: 1,200mPas*s (för etanol)
- s) Explosiva egenskaper: Inga. Men ångor kan bilda explosiva blandningar med luft
- t) Oxiderande egenskaper: Inga.

9.2 Annan information: Inte känt.

Avsnitt 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet: Etanol reagerar kraftigt med flera oxidationsmedel.

10.2 Kemisk stabilitet: Stabil vid föreskriven hantering och förvaring.

10.3 Risken för farliga reaktioner: Ångor är tyngre än luft och kan bilda explosiv blandning med luft.

10.4 Förhållanden som ska undvikas: Antändningskällor, upphettning, starkt solljus.

10.5 Oförenliga material: Oxidationsmedel.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter: Inga kända.

Avsnitt 11: Toxikologisk information

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Produkten är ej klassificerad som hälsofarlig men kan vid upprepad och långvarig kontakt ge torr hud och hudsprickor. Hög koncentration av ångor kan påverka centrala nervsystemet.

Toxicitetsdata för produkt: Ej utförda

Toxicitetsdata för ingående komponenter:

Ämne: Etanol

Test	Exp.tid	Värde enhet	Art
LC ₅₀ Inhalation	4 h	124,7 mg/l	Råtta

LD ₅₀ oralt	-	7060 mg/kg	Råtta
LD ₅₀ dermalt	-	>20000 mg/kg	Kanin
Anmärkningar:			
Förgiftning vid inandning: Råtta LC ₅₀ 10H 38 mg/l			
500 mg/72h är mycket irriterande i ögat på kanin (mod. Draize)			
LDL0 oralt för barn 2g/kg			

Ämne: Ättiksyra

Test	Exp.tid	Värde enhet	Art
LC ₅₀ Inhalation	4h	11,4 mg/l	råtta
LD ₅₀ oralt	-	3310 mg/kg kroppsvikt	råtta
LD ₅₀ dermalt		1060 mg/kg kroppsvikt	Kanin
Anmärkningar:			
Förgiftning vid inandning: mus LC50 1h 14 mg/l			
525 mg på kaninhud är mycket irriterande			
Korttidsinverkan: Kraftig irritation vid 25 ppm, 50 ppm är outhärdligt			

Akut Toxicitet: Ej klassificerad
Irritation: Ej klassificerad
Frätande effekt: Ej klassificerad
Sensibilisering: Ej klassificerad
Toxicitet vid enstaka exponering (STOT SE): Ej klassificerad
Toxicitet vid upprepad exponering (STOT RE): Ej klassificerad
Cancerogenitet: Ej klassificerad.
Mutagenitet i könsceller: Ej klassificerad
Reproduktionstoxicitet: Ej klassificerad

Exponeringsväg:

Förtäring: Verkar berusande, ger försämrade reaktioner, yrsel, illamående, samt nedsatt medvetandegrad i stora mängder. Kan ge sveda i mun och hals.

Inandning: Ångor ger i första hand slemhinneirritation. Kan orsaka dåsighet, yrsel, hosta och huvudvärk.

Hud: Verkar uttorkande på huden.

Ögon: Irriterar ögonen.

Annan information: Etanol är ett välkänt rusmedel som i stora mängder kan förorsaka störningar på centrala nervsystemet, leda till förlamning i andningsorganen och skada levern.

Avsnitt 12. Ekologisk information

12.1 Toxicitet

Produkten är ej klassificerad som miljöfarlig.

Ekotoxicitetsdata för produkt: Ej utförd

Ekotoxicitetsdata för ingående komponenter:

Ämne: Etanol

Test	Exp.tid	Värde mg/l	Art
LC ₅₀ Fisk	96h	13 500	Pimephales promelas
EC ₅₀ Daphnia	48h	5 400	D. Magna
IC ₅₀ Alger	72h	>10,9	Skeletonema costatum

Ämne: Ättiksyra

Test	Exp.tid	Värde mg/l	Art
LC ₅₀ Fisk	96h	79	Pimephales promelas
EC ₅₀ Daphnia	48h	65	D. Magna
IC ₅₀ Alger	72h	-	-

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Produkten bedöms lättnedbrytbar.

Etanol: BOD₅/COD 0,1-0,8. 85% bryts ned på 28 dygn (OECD 301C).

Ättiksyra: >60% bryts ned på 28 dygn (OECD 301C).

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Produkten förväntas ej bioackumulera.

Etanol: BCF 0,66, Log Pow: -0,32.

Ättiksyra: Log Pow -0,23.

12.4 Rörligheten i jord

Ingen information tillgänglig.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Produkten innehåller ej några ämnen som bedöms vara PBT eller vPvB.

12.6 Andra skadliga effekter: Inga kända.

Avsnitt 13. Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Denna produkt klassas som farligt avfall i egenskap av H3-A (brandfarligt) och skall omhändertas enligt Avfallsförordning 2011:927. Gäller även tömda, ej rengjorda behållare. Kontakta godkänd avfallshanterare.

Privatpersoner lämnar till återvinningsstation för farligt avfall.

Tömda rengjorda behållare är ej farligt avfall utan lämnas till återvinning som plastförpackning.

Möjlig avfallskod:

20 01 29* Rengöringsmedel som innehåller farliga ämnen

15 01 02 Plastförpackningar

Avsnitt 14. Transportinformation

14.1 UN-nummer: UN1993**14.2 Officiell transportbenämning:**

ADR/RID: Brandfarlig vätska n.o.s. (etanol, ättiksyra)

IMDG/DGR: Flammable Liquid, n.o.s. (ethanol, acetic acid)

14.3 Faroklass och sekundärfara för transport: 3**14.4 Förpackningsgrupp:** II**14.5 Miljöfaror:** Ej klassificerad som Marine Pollutant**14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder:** Inga kända**14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden:** Ej tillämpligt**Övrig transportinformation****ADR:** Tunnelrestriktionskod (D/E)**IMDG:** EmS F-E, S-E

Avsnitt 15. Gällande föreskrifter

EG nr 1907/2006 (REACH) med ändringar

EG nr 1272/2008 (CLP) med ändringar

KIFS 2008:2 Kemikalieinspektionens föreskrifter om kemiska produkter och biotekniska organismer

SFS 2011:927 Avfallsförordning

AFS 2011:18 Hygieniska gränsvärden

AFS 2014:43 Kemiska arbetsmiljörisker

MSBFS 2015:1011 Lag om brandfarliga och explosiva varor

MSBFS 2010:1075 Förordning om brandfarliga och explosiva varor

Transportregelverk: MSBFS 2012:6 (ADR), MSBFS 2012:7 (RID), TSFS 2011:95 (IMDG 36-12), DGR 54th edition

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning: Ej utförd på produkt

Avsnitt 16. Annan information

Omarbetad i följande avsnitt: 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 11, 14, 15, 16

Förklaring till förkortningar:

KIFS: Kemikalieinspektionens författningssamling

AFS: Arbetsmiljöverkets författningssamling
SFS: Svensk författningssamling
MSBFS: Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps författningssamling
TSFS: Transportstyrelsens författningssamling
ECHA: European Chemicals Agency
REACH: Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals
CLP: Classification, Labelling and Packaging
IARC: International Agency for Research on Cancer
EWC: European Waste Catalogue
LC₅₀: Dödlig koncentration (Lethal Concentration) 50%
LD₅₀: Dödlig dos (Lethal Dose) 50%
EC₅₀: Den koncentration som ger specificerad effekt hos 50% av försöksorganismerna (Effective Concentration)
BOD/COD: Biokemisk syreförbrukning (Biochemical oxygen demand)/Kemisk syreförbrukning (chemical oxygen demand)
CMR: Cancerogena, mutagena och reproduktionstoxiska
PBT: Persistenta, bioackumulerande och toxiska
vPvB: Mycket persistenta, mycket bioackumulerande
DNEL/DMEL: Derived No-Effect Level/Derived Minimal Effect Level (Härledd nolleffektnivå, Härledd minimal effektnivå)
PNEC: Predicted Noeffect Concentration (Uppskattad nolleffektkoncentration).

Hänvisning till litteratur och datakällor:

- Säkerhetsdatablad från tillverkare/leverantör.
- Prevents databas Kemiska ämnen.
- ECHAs C&L Inventory database
- ECHAs information om registrerade ämnen.
- MSB-RIB

Förteckning över relevanta faroangivelser:

H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga
H226 Brandfarlig vätska och ånga
H314 Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon

Övrigt

SDB är enligt gällande kriterier i EG nr 1907/2006 (REACH), EG nr 1272/2008 (CLP) och dess ändringar och bygger till stor del på information från tillverkare samt förutsätter att produkten används inom angivet användningsområde.

Signatur: AO

Utarbetat av: Farligt Gods Center AB, Kungälv, www.fgc.se, info@fgc.se